

Til Cavlingkomiteen

Vi vil gerne indstille journalisterne Louise Drivsholm, Martin Bahn og Lasse Skou Andersen fra Information til årets Cavlingpris for deres artikelserie *Oksekødsrapporten*.

Forskningsbaseret viden er afgørende i et moderne samfund. Borgerne skal derfor kunne stole på, at forskning fra et universitet ikke er dikteret af særinteresser.

Det er af den grund et fundamentalt princip i forskningsverdenen, at eksterne interessenter ikke må købe sig til indflydelse på videnskabeligt arbejde. Men dette princip blev tilsidesat, da Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug (DCA) på Aarhus Universitet udgav en rapport med økonomisk støtte fra landbruget om klimaaftrykket fra oksekød.

Rapporten blev deklareret som uafhængig forskning, og det blev hemmeligholdt for offentligheden, at interesseorganisationen Landbrug & Fødevarer og slagterigiganten Danish Crown havde øvet massiv indflydelse på arbejdet. Men lag for lag har Louise Drivsholm, Martin Bahn og Lasse Skou Andersen afsløret, hvad der i virkeligheden var foregået.

De tre journalister begyndte at undersøge rapporten, da den skabte opsigtsvækkende overskrifter i flere medier om, at nydelsesmidler er værre for klimaet end det ellers så udskældte oksekød. Tre arbejdsdage efter, at DR havde viderebragt det glade budskab fra Aarhus Universitet om, at oksekød ikke er så slemt endda, skrev de deres første artikel om rapporten. Og tre uger senere havde deres dækning fået omfattende konsekvenser:

- Forskningsministeren var gået ind i sagen.
- Rektoren på Aarhus Universitet havde undsagt forskningen, trukket rapporten tilbage og igangsat en redegørelse af alle eksternt finansierede rapporter fra DCA de seneste fem år.
- Den ansvarlige institutleder var blevet fjernet, og Aarhus Universitet havde indført obligatoriske kurser for sine medarbejdere i god forskningsskik og praksis for samarbejde med eksterne parter.
- Landbrug & Fødevarer havde besluttet at tilbagebetale de 455.000 kroner, som interesseorganisationen havde fået fra Kvægafgiftsfonden til at lave rapporten for, og de havde indført nye retningslinjer.

Efterfølgende gik Louise Drivsholm, Martin Bahn og Lasse Skou Andersen i gang med at undersøge andre projekter fra DCA med eksternt finansiering. Men som det fremgår af deres artikelserie, tilbageholdt Aarhus Universitet dokumenter om andre fejlbehæftede rapporter for dem, indtil universitetet selv var gået ud med sin egen undersøgelse. Ifølge jurister var det et klart brud på offentlighedsloven, men det lykkedes universitetet selv at *frame* problemerne med eksternt finansierede projekter, før de tre journalister havde mulighed for at afsløre omfanget af skandalen.

Aarhus Universitet erkendte, at der har været fejl i hele 34 ud af 55 projekter fra DCA med eksternt finansiering. Det viser med al tydelighed, at Louise Drivsholm, Martin Bahn og Lasse Skou Andersen ikke alene har afsløret et enkeltstående tilfælde, men et problem af voldsomt omfang.

Forskning er et vanskeligt genstandsfelt for journalister, fordi det er enormt kompliceret at skulle sætte sig ind i metoder og indhold på et niveau, så de er i stand til at gennemskue, hvor der kan være problemer. Og Aarhus Universitet gjorde det ikke lettere for de tre journalister ved at overdyngede dem med over 7.000 siders aktindsigt om Oksekødsrapporten – og, da det efterfølgende var lykkedes journalisterne at finde nålene i høstakken, at tilbageholde dokumenter om andre rapporter.

Men Louise Drivsholm, Martin Bahn og Lasse Skou Andersen formåede alligevel at afsløre skandalen, der har givet genlyd i hele forskningsverdenen. De tre unge journalister puljede deres fagligheder som henholdsvis videnskabsjournalist, klimajournalist og undersøgende journalist og afdækkede det betændte samarbejde med landbruget, som Aarhus Universitet havde forsøgt at holde skjult.

Det fortjener de at blive belønnet med årets Cavlingpris for.

Med venlig hilsen,
Chefredaktør Rune Lykkeberg, nyhedsredaktør Anders Fjordbak-Trier og indlandschef Anton Geist

Anton Geist

Indlandsredaktør

Dagbladet Information